

Výbor pre daňové prognózy

75. zasadnutie
December 2023

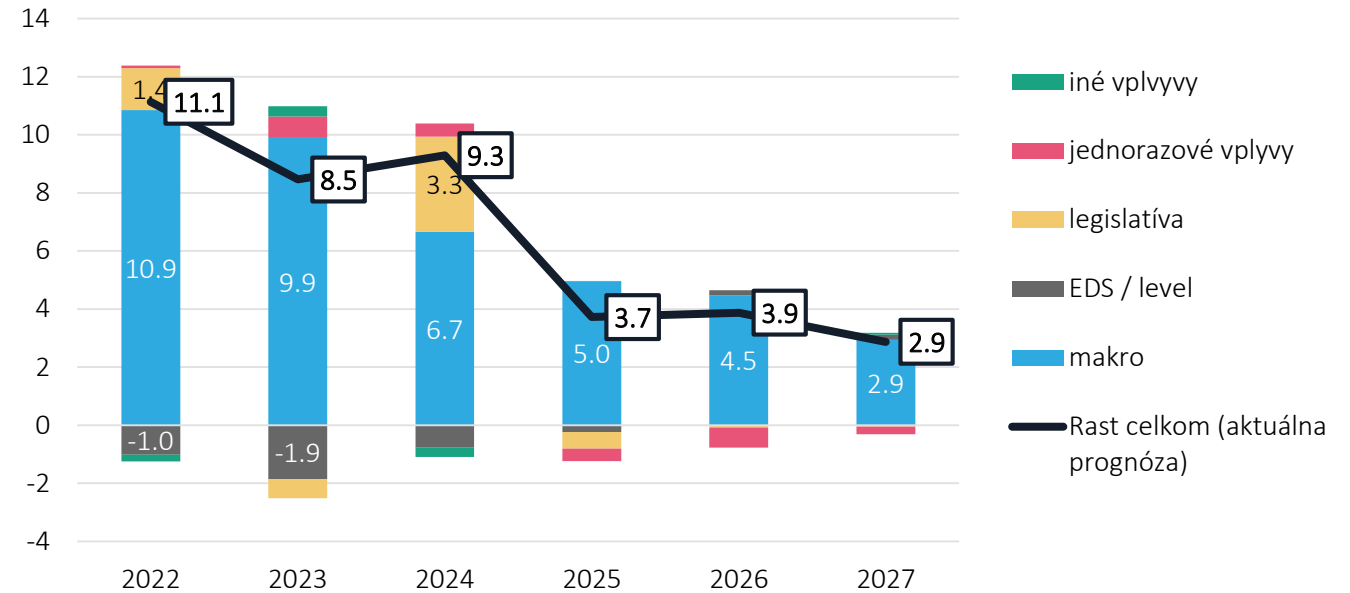
PRÍJMY

- Vysoké medziročné rasty do roku 2023 – najmä vplyv makra
- Rast v roku 2024 ťahá nová legislatíva
- Od roku 2025 – rasty nižšie ako 4%
 - Oslabenie makroekonomického vplyvu
 - Nižší vplyv legislatívy:
 - Pokles sadzby bankového odvodu
 - Ukončenie solidárneho príspevku
 - Negatívny vplyv jednorazových faktorov

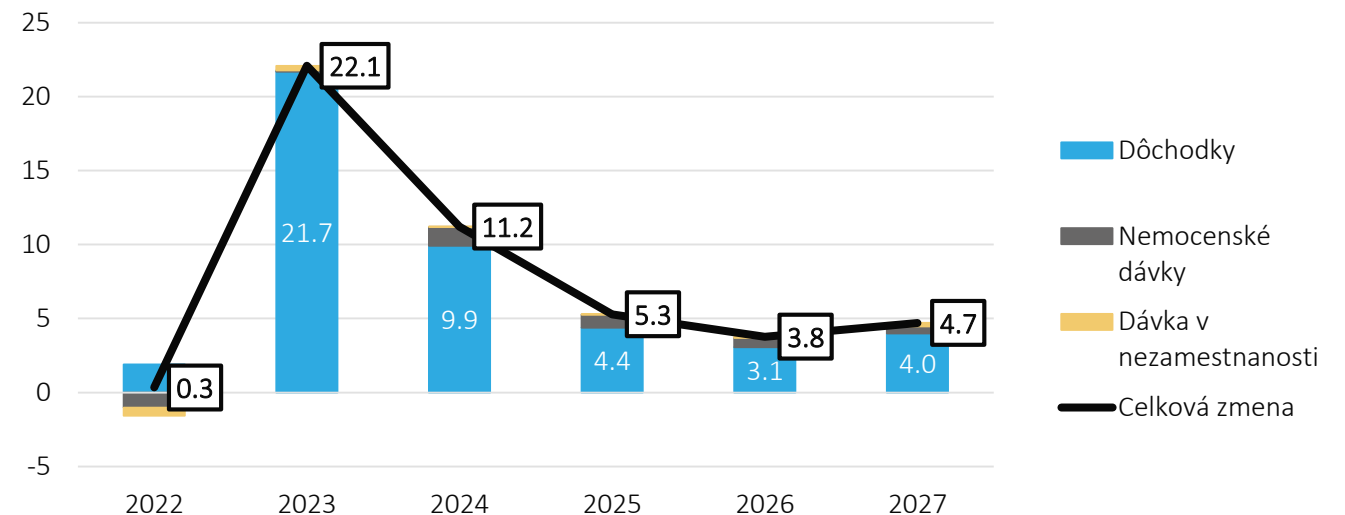
VÝDAVKY

- Spolu s utlmovaním inflácie dochádza k spomaleniu rastu vybraných výdavkov
- Výdavky na 13ty dôchodok zatiaľ nie sú súčasťou prognózy (návrh je v pripomienkovom konaní)

Medziročné rasty daňovo-odvodových príjmov (v %)

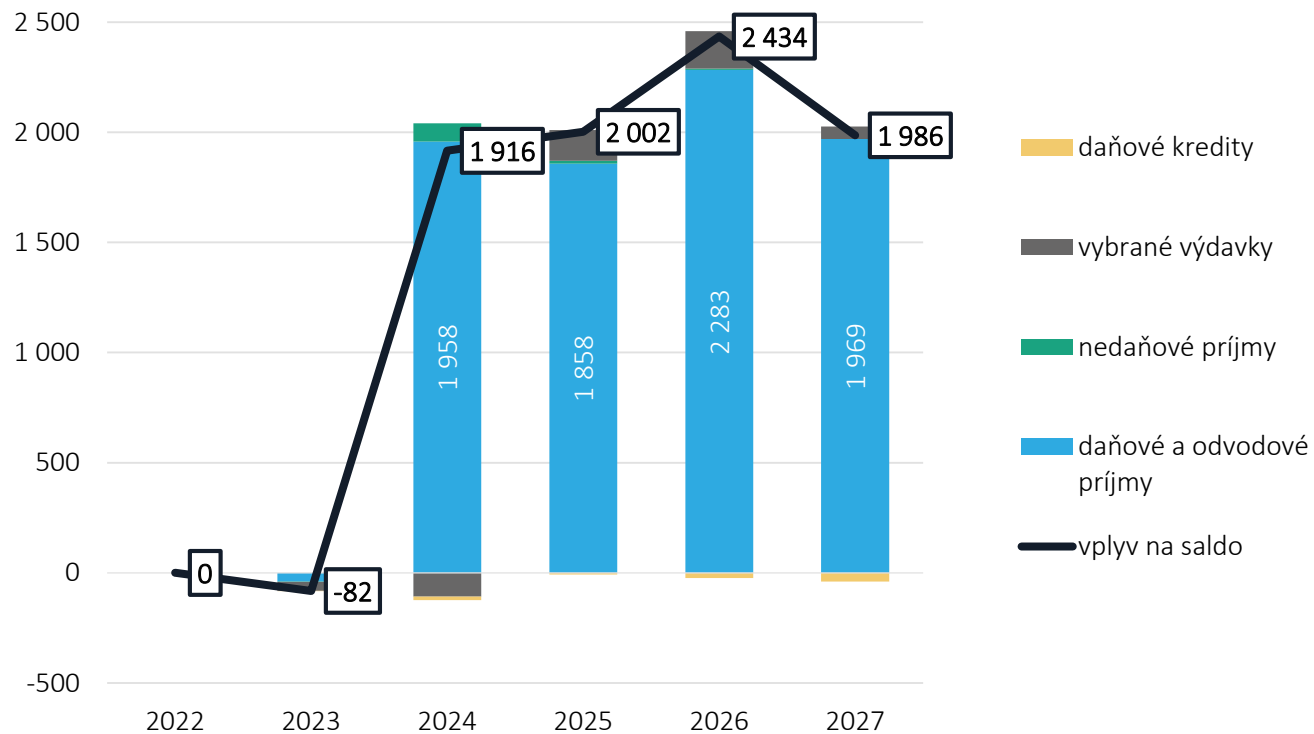
Medziročné rasty vybraných výdavkov (v %)

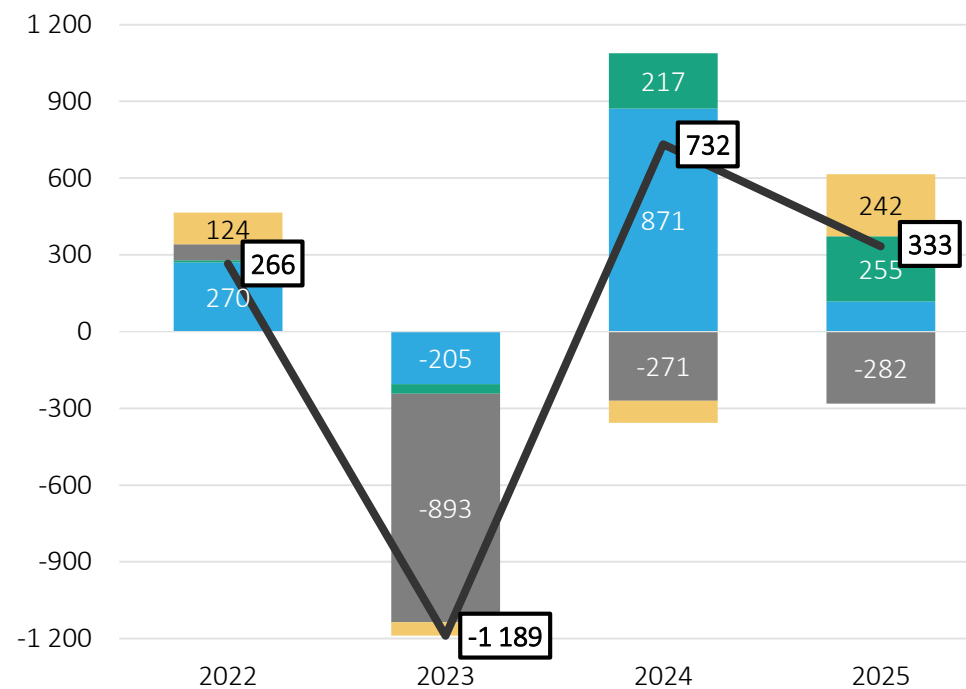
Zmena oproti minulej prognóze a rozpočtu

Zmeny oproti novembrovej prognóze (v mil.)

Zmeny oproti rozpočtu (v mil.)

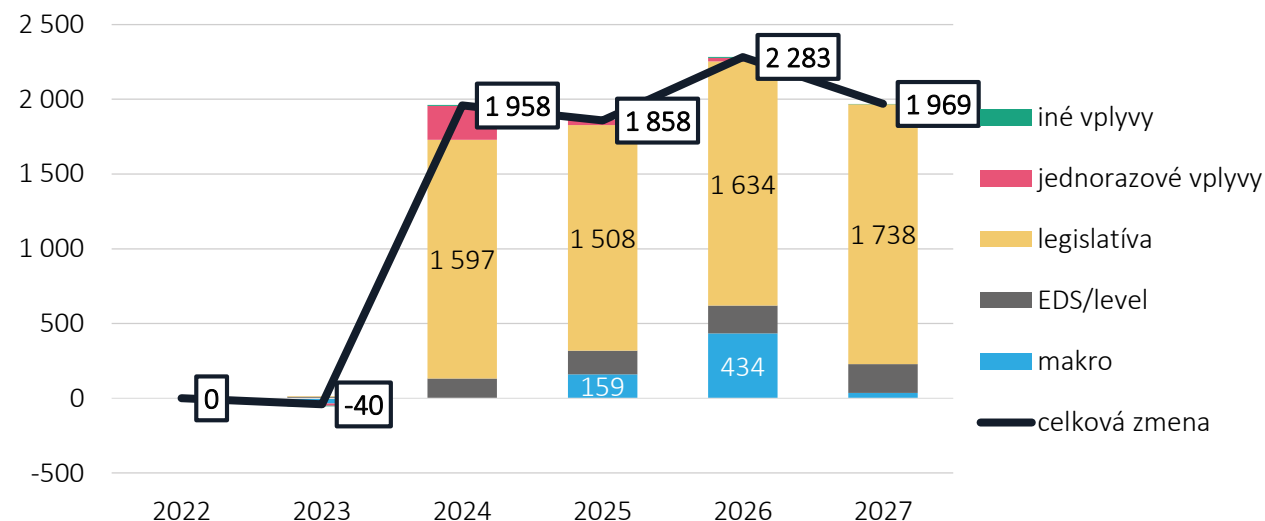
Prognóza
daňovo-odvodových príjmov
2022 - 2027

Zmena príjmov

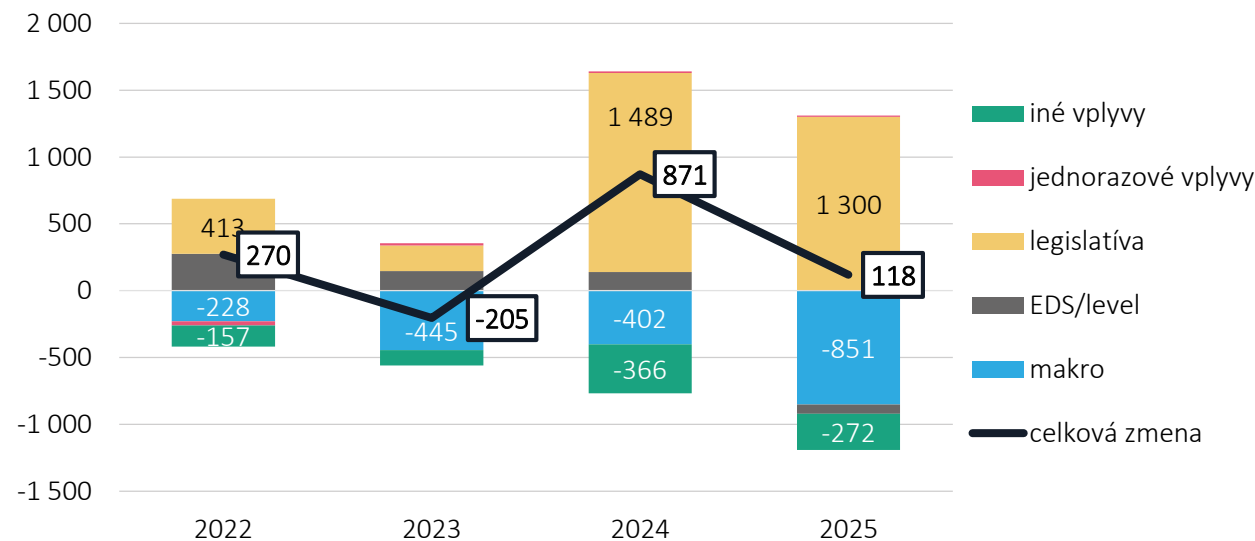
Porovnanie oproti novembrovej prognóze

- Roky 2022 a 2023:
 - Takmer finálne údaje za 2022
 - Minimálna aktualizácia 2023:
 - Nižšie výnosy miestnych daní za 3Q 2023 (nehnutelnosti, odpady a iné)
 - *V prípade miestnych daní nemáme zapracované VZN, nakoľko ešte neboli kompletne zverejnené*
 - Vyššie príspevky do II. Piliara v SO
- Roky 2024-2027:
 - Nová legislatíva na úrovni viac ako 1,5 mld. ročne
 - Pozitívna EDS na celom horizonte
 - Úprava konzervatívnej EDS pri DPH a DPPO
 - Vyššia EDS pri DPFO z titulu tichého zdanenia
 - Mierne lepšie makro, najmä 2025
 - Jednorazové efekty 2024 – energopomoc v DPH

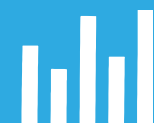
Zmeny oproti novembrovému výboru (v mil. eur)

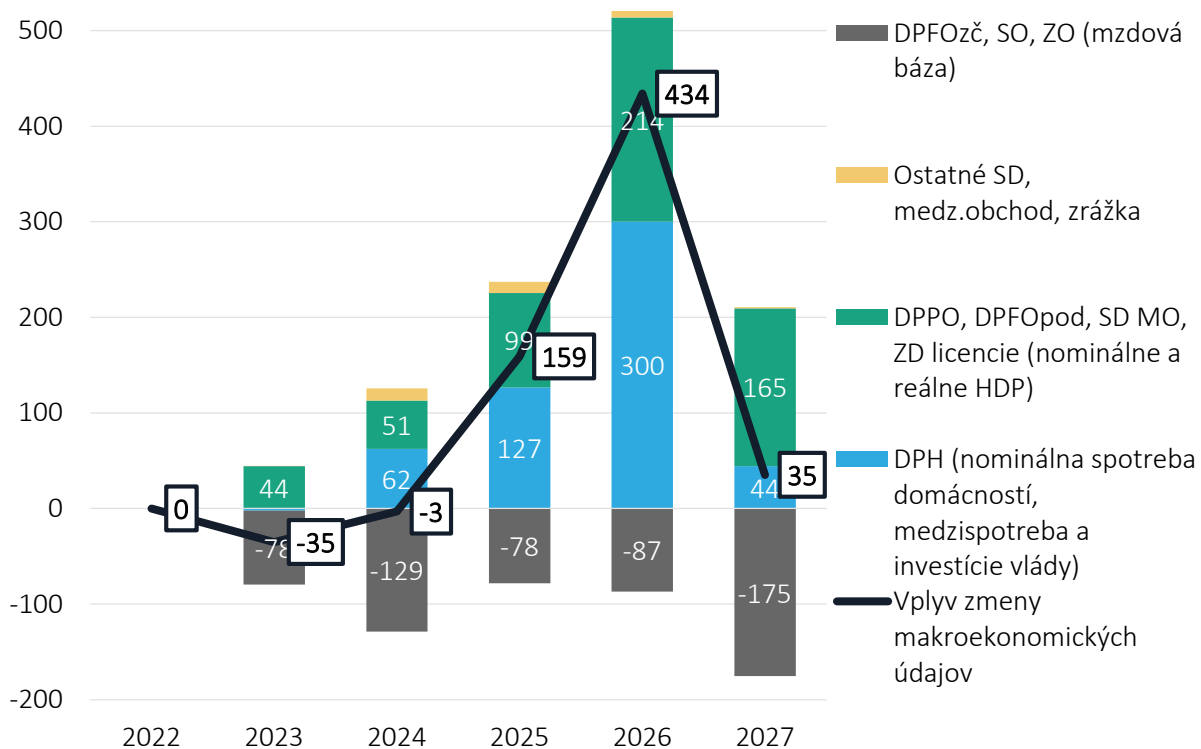
Zmeny oproti rozpočtu na roky 2023-2025 (v mil. eur)

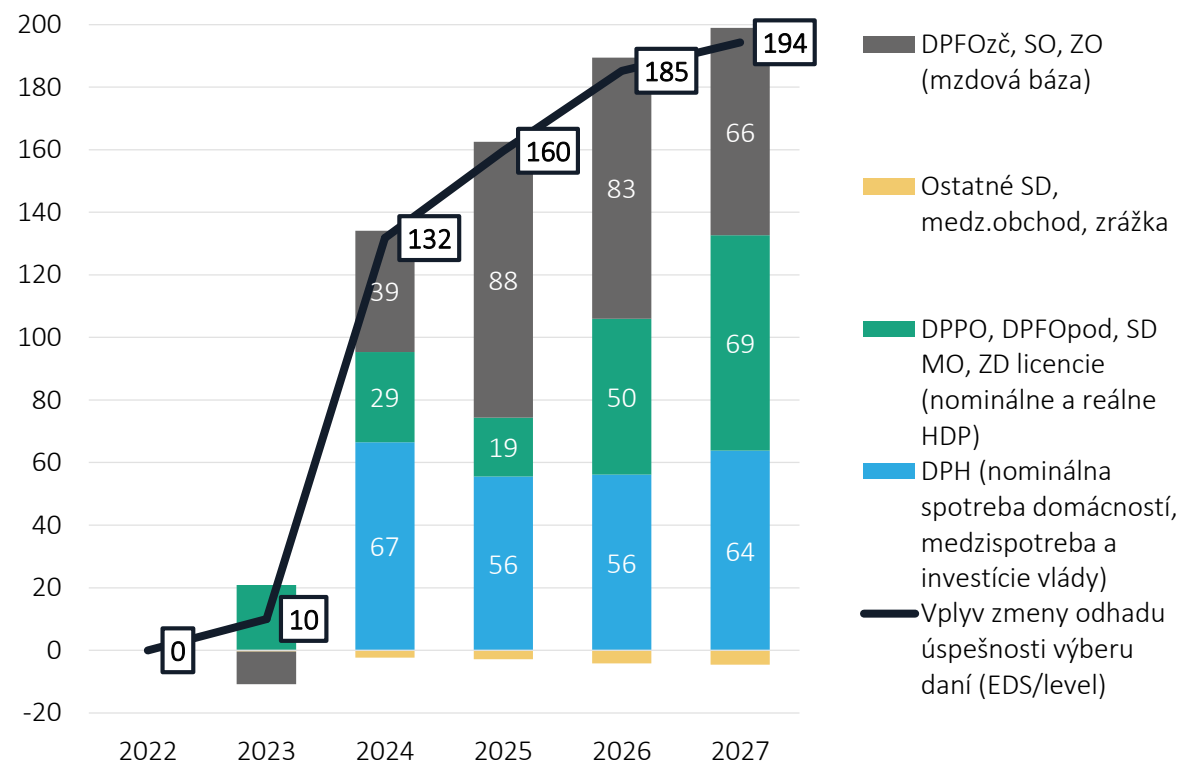
Dekompozícia oproti novembru

Makroekonomické základne s vplyvom na dane a odvody (v mil. eur)

Efektívna daňová sadzba daní a odvodov (v mil. eur)

Legislatíva použitá v aktuálnej prognóze

Vplyvy legislatívnych zmien (ESA2010, v mil. eur) – nová legislatíva – koalíčná dohoda	2024	2025	2026	2027
Rozšírenie osobitného odvodu z podnikania v regulovaných odvetviach (banková daň)	336	282	239	190
Zmena sadzby odvodu do II. pilier z 5,5% resp. 5,75 na 4% (od 01.2024)	363	460	495	571
Zvýšenie sadzby zdravotného poistného zamestnávateľa o 1 p. b. z 10 % na 11 %	357	378	395	410
Zavedenie minimálnej dane z príjmov právnických osôb	123	107	107	107
Zvýšenie sadzieb spotrebnej dane z tabakových výrobkov od 1.2.2024 a 1.2.2026	107	153	263	311
Predĺženie solidárneho príspevku z činností v odvetviach ropy na rok 2024 (Slovnaft daň)	180	0	0	0
Úprava zdanenia kapitálových príjmov fyzických osôb	25	31	32	32
Zúženie rozsahu zníženej sadzby DPH na alkohol v stravovacích a reštauračných službách	27	29	30	31
Zákon o dorovnávej dani	49	49	49	49
Zvýšenie sadzby spotrebnej dane z liehu od 1.1.2024	18	21	21	21
Zvýšenie sadzby zrážkovej dane z dividend na 10 %	5	10	15	29
Zmena hranice príjmu mikrodaňovníkov na 60 tis.	-5	-5	-6	-6

Legislatíva použitá v aktuálnej prognóze a memo položky

Vplyvy legislatívnych zmien (ESA2010, v mil. eur) – nová legislatíva	2023	2024	2025	2026	2027
Poplatky za odpad - zákaz skládkovania KO bez predúpravy od r. 2025	0	15	0	0	0
Vplyvy legislatívnych zmien (ESA2010, v mil. eur) – aktualizovaná legislatíva	2023	2024	2025	2026	2027
Zníženie daňovo-odvodovej záťaže v súvislosti s predajom virtuálnych mien, cenných papierov a podielových listov	0	-7	-7	-7	-7
Trvalé zníženie sadzby DPH na 10% na gastro, vleky, aquaparky a športoviská	0	2	2	1	-1
Príjem z odvodu z nadmerných príjmov - elektrárne	5	0	0	0	0
Vplyvy memorandových položiek (ESA2010, v mil. eur)	2023	2024	2025	2026	2027
Zavedenie dane zo sladených nápojov od 1.10.2024		24	95	100	105
Ročné zúčtovanie sociálnych odvodov				104	109
Zavedenie 3. a 4. sadzby dane DPFO			78	87	98

Zmeny v sociálnych a zdravotných odvodoch

Zníženie odvodu do II. dôchodkového piliera

- S účinnosťou od 1.1.2024 dochádza k trvalému zníženiu príspevkov na dôchodkové sporenie (II. pilier) z 5,5% na 4% vymeriavacieho základu.
- **Vláda však rozhodla o znížení odvodov do druhého piliera na úroveň 4 % bez budúceho navyšovania.**
- Podiel predpokladaných príspevkov z vymeriavacích základov bol znížený na 4 % z 5,5 % v roku 2024, z 5,75 % v rokoch 2025 a 2026 a zo 6 % v roku 2027.

Zvýšenie sadzby zdravotných odvodov o 1 p. b.

- Od 1.1.2024 sa pristupuje k zvýšeniu zdravotných odvodov platiacich zamestnávateľom o 1 p.b. na úroveň 11%
- Rovnako tak sa zvýši aj znížená, polovičná sadzba platená z ťažko zdravotne postihnutých o 0,5 p. b.
- Zároveň budú o 1 p. b. zvýšené aj odvody, ktoré odvádzajú živnostníci, na úroveň 15 %

Vplyv zvýšenia sadzby zdravotných odvodov o 1 p. b.

	2024	2025	2026
Zdravotné odvody	399	422	441
DPPO	-42	-44	-46
Celkový vplyv na príjmy ŠR	357	378	395

Vplyv zníženia sadzby na dôchodkové sporenie z 5,5 % na 4 %, mil. eur

	2024	2025	2026	2027
Sociálne odvody (I. pilier)	363	460	495	570

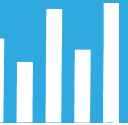
Spotrebné dane – nová legislatíva

- **Zvýšenie sadzby na lieh od 1.1.2024**
 - rast sadzby o 6,2 % (priblíženie sa k poľskej sadzbe, ktorá je najvyššia v rámci V4 + Rakúsko)
 - cena fľaše s objemom 0,7 litra 40 %-ného alkoholu vzrastie o 0,29 eur (z toho SD +0,24 eur a dodatočná DPH +0,05 eur)
 - predpokladané predzásobenie obchodníkov na úrovni 2-mesačného výnosu dane
 - vplyv +15 mil. eur v 2024, +18 mil. eur v ďalších rokoch (s dodatočnou DPH je celkový vplyv +21 mil. eur)

- **Zvýšenie sadziieb na tabakové výrobky od 1.2.2024 a od 1.2.2026**
 - cigarety +40 centov za krabičku v obidvoch rokoch, v 2024 vzrastie aj ad valorem časť sadzby z 23 % na 25 %
 - efektívne zdanenie bezdymových tabakových výrobkov bude v roku 2026 predstavovať 98 % efektívneho zdanenia cigariet (96 % v 2023)
 - tabak sa zvyšuje výraznejšie, lebo jeho zdanenie je v porovnaní s cigaretami nižšie asi o polovicu
 - zdanenie cigár a cigariet vzrastie až v roku 2026
 - vplyv +90 mil. eur v 2024 až +259 mil. eur v 2027 (s dodatočnou DPH je celkový vplyv +107 až +311 mil. eur)

DPH 20% na alkohol v reštauračných a stravovacích zariadeniach

- Od 1.1.2024 bude v platnosti **trvalé zvýšenie DPH na 20 %** (z pôvodných 10 % platných počas roka 2023) **na alkoholické nápoje podávané v reštauračných a stravovacích zariadeniach** (odstránenie nekonzistentnosti v zdanení)
- kvantifikácia na základe **údajov zo systému eKasa** (NACE kód 56)
- **indexované rastom nominálnej konečnej spotreby domácností** (v oblasti alkoholických nápojov, tabakových výrobkov a narkotík)
- zmena sa dotkne približne 6900 subjektov

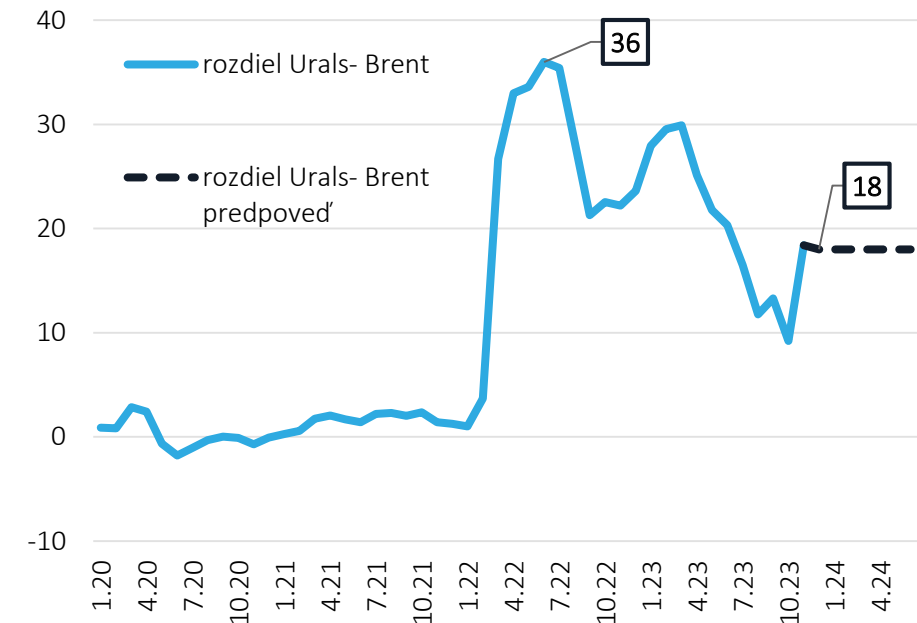
DPH 20 % na alkohol v sektore gastro (ESA 2010, v mil. eur)	2024	2025	2026	2027
Fiškálny vplyv	27,4	28,8	30,1	31,2

Solidárny príspevok - predĺženie na rok 2024

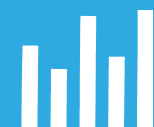
- Vláda predĺžila tzv. solidárny príspevok, čiže zdanenie nadziskov spracovateľov ropy
- **Parametre príspevku:**
 - Základňa: zdaniteľný príjem 20% nad priemerom za roky 2018 – 2021
 - Sadzba: 70% v roku 2024 (rovnako ako v roku 2023)
- **Nadzisky sú dôsledkom cenového rozdielu ruskej ropy Urals a referenčnej ropy Brent.**
- V roku 2023 odhadujeme zníženie zisku na zhruba 430 mil. eur kvôli nižším priemerným hodnotám cenového spreadu medzi ropou Urals a referenčným typom ropy Brent.
- Predpokladom je predĺženie výnimky na dovoz a export ruskej ropy aj na rok 2024.

Solidárny príspevok (mil. eur)	2023	2024
Zisk	610,9	430,1
solidárny príspevok	354,1	227,6
DPPO	53,9	47,8
Solidárny príspevok - Netto	279,7	179,8

Vývoj spreadu medzi ropou Brent a Urals (USD na barel)

Rozšírenie regulovaného odvodu o subjekty s licenciou NBS – banková daň

- Od budúceho roka bude opäť zavedená tzv. banková daň
 - Rozšírenie subjektov osobitného odvodu z podnikania v regulovaných odvetviach na všetky subjekty s licenciou od NBS.
 - Pre banky sa navyše zavádza osobitná sadzba odvodu vo výške 30 % zo zisku, ktorá bude časom klesať.
 - Od roku 2028 sa už osobitná sadzba pre banky nebude uplatňovať. Banky však naďalej budú podliehať štandardnej sadzbe osobitného odvodu.

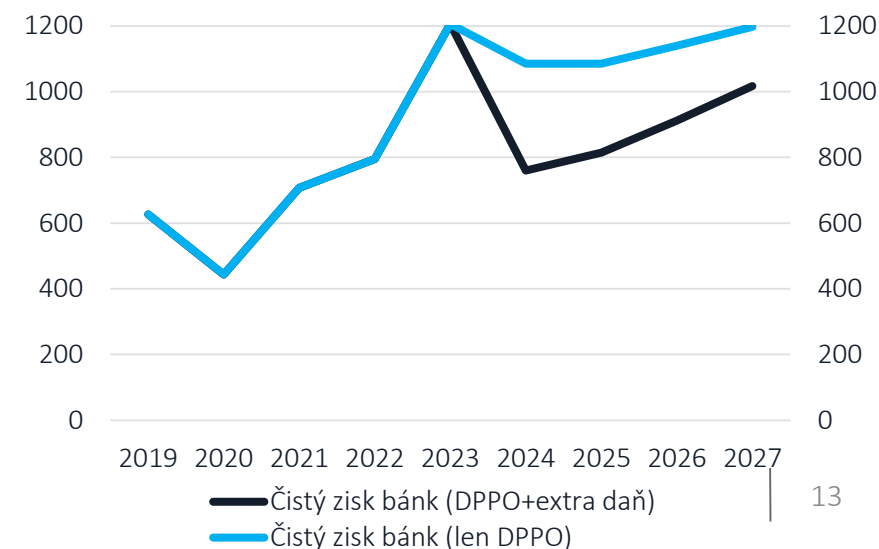
▪ Kvantifikácia:

- Na výpočet boli použité informácie o hospodárení bánk z údajov zverejnených na stránke NBS .
- Následne bol odhadnutý vývoj ziskovosti bánk na základe dostupných údajov.
- Očakávame, že vývoj ziskovosti v roku 2024 mierne poklesne oproti roku 2023, kedy bol na vysokých úrovniach. Následne predpokladáme stabilnú úroveň ziskovosti s mierne rastúcim trendom ku koncu horizontu prognóz

Banková daň – fiškálny vplyv

mil. EUR	2024	2025	2026	2027
Sadzba OO pre banky (ročná)	30 %	25 %	20 %	15 %
Sadzba DPPO	21 %	21 %	21 %	21 %
Efektívne zdanenie (DPPO+OO)	45 %	41 %	37 %	33 %
Výnos bankovej dane	412	344	290	228
Výnos DPPO	-87	-72	-61	-48
Čistý vplyv OO - banky	326	272	229	180

Vývoj ziskovosti bán pred a po zavedení bankovej dane (mil. eur)

Zavedenie minimálnej dane

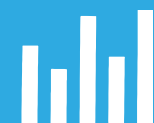
- Vláda obnovuje minimálnu daň (tzv. daňová licencia) - každá firma musí odvieť minimálnu čiastku dane, aj keď má nízky základ dane.
- Minimálna daň, ktorú musí daňovník odvieť, je určená podľa nasledujúcej tabuľky:

Výška zdaniteľných príjmov	Minimálna daň (v eurách)
Do 50 000 eur	340
50 000 – 250 000 eur	960
250 000 – 500 000 eur	1 920
Nad 500 000 eur	3 840

- V nasledujúcich rokoch legislatíva umožňuje započítať si minimálnu daň, respektíve doplatok do jej výšky, do daňovej povinnosti v danom roku a znížiť si tak splatnú daň.

Vplyvy legislatívnych zmien (ESA2010, v mil. eur) – nová legislatíva	2024	2025	2026	2027
Zavedenie minimálnej dane	123	123	123	123
- vratky za predošlé roky	0	-16	-16	-16
- vplyv na štátny rozpočet	123	107	107	107

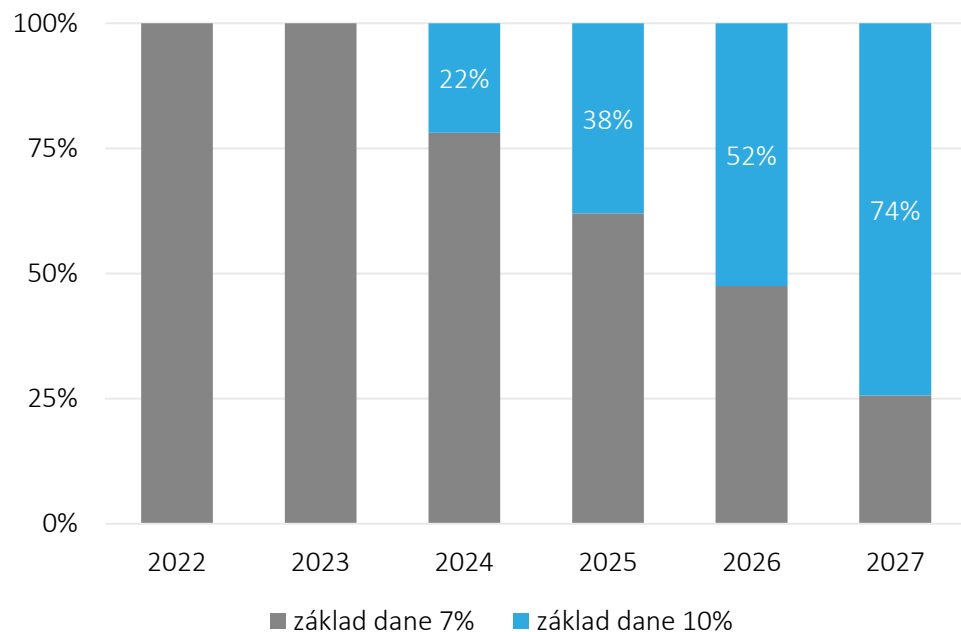
Zvýšenie sadzby dane z dividend

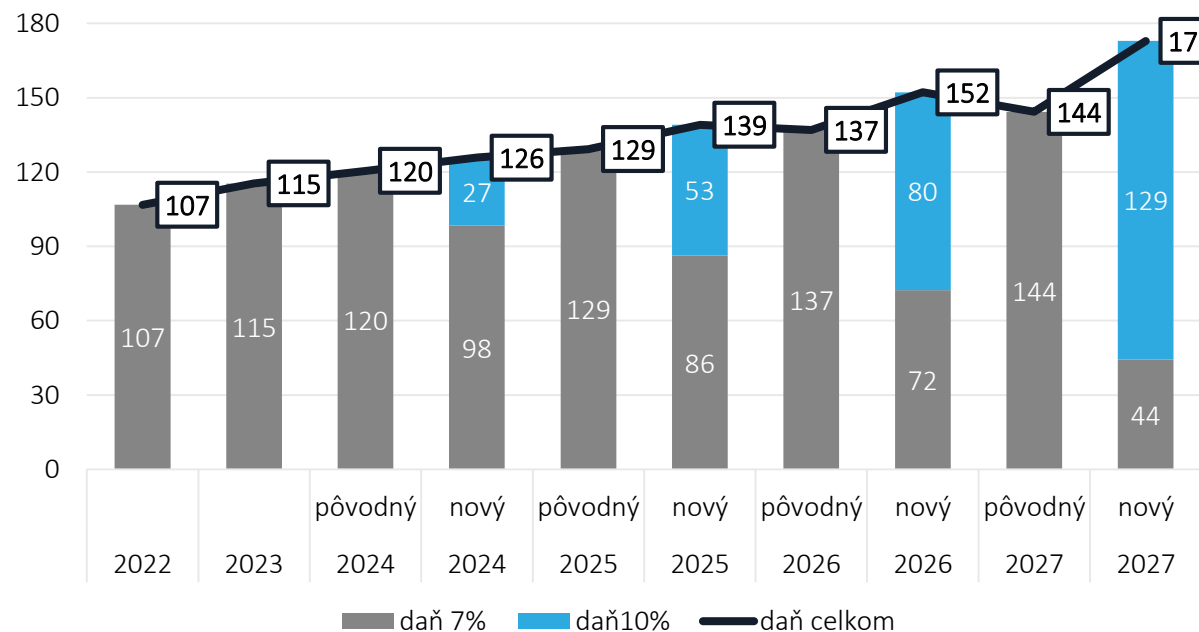
- Zvýšenie sadzby zo 7% na 10%
- Len nové dividendy – zo ziskov za roky 2023 a neskôr
- Predpoklad vyplácania dividend zo „starých“ ziskov – postupný nábeh vplyvu vyššej dane

- Overenie kvantifikácie – potrebná zmena v tlačive ku zrážkovej dani

Rozdelenie základu dane podľa sadzby dane

Výnos dane z dividend (v mil. eur)

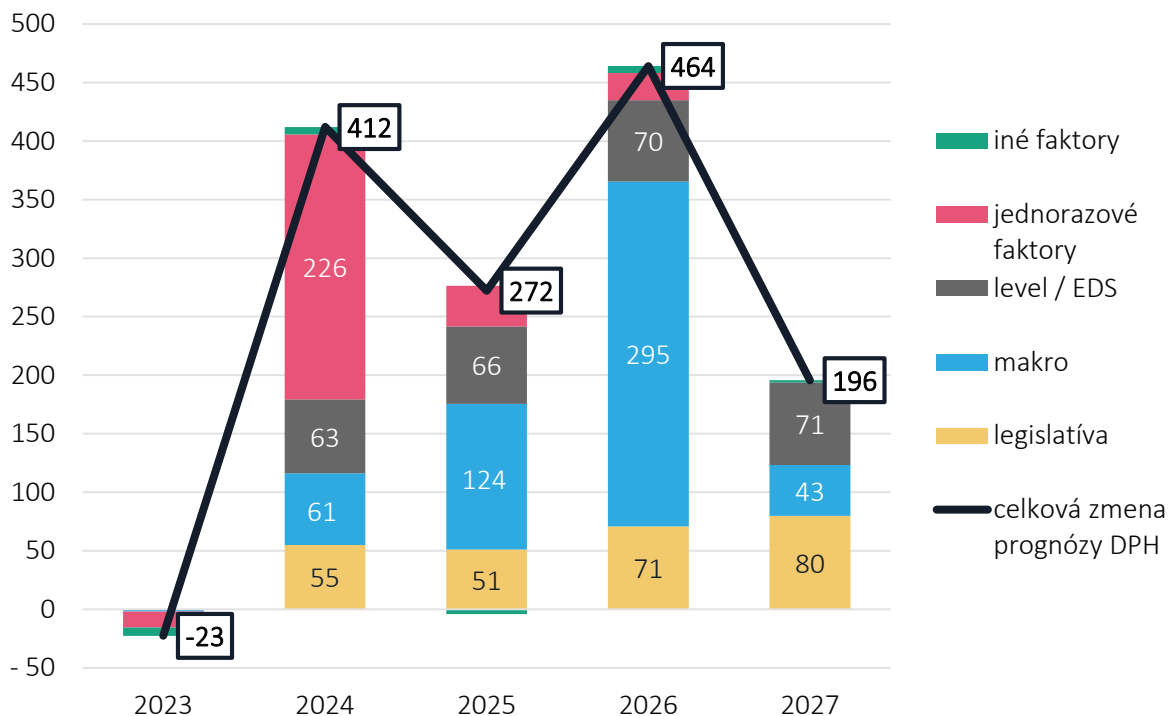

Nepriame dane

Daň z pridanej hodnoty

Zmena na DPH oproti novembru (v mil. eur)

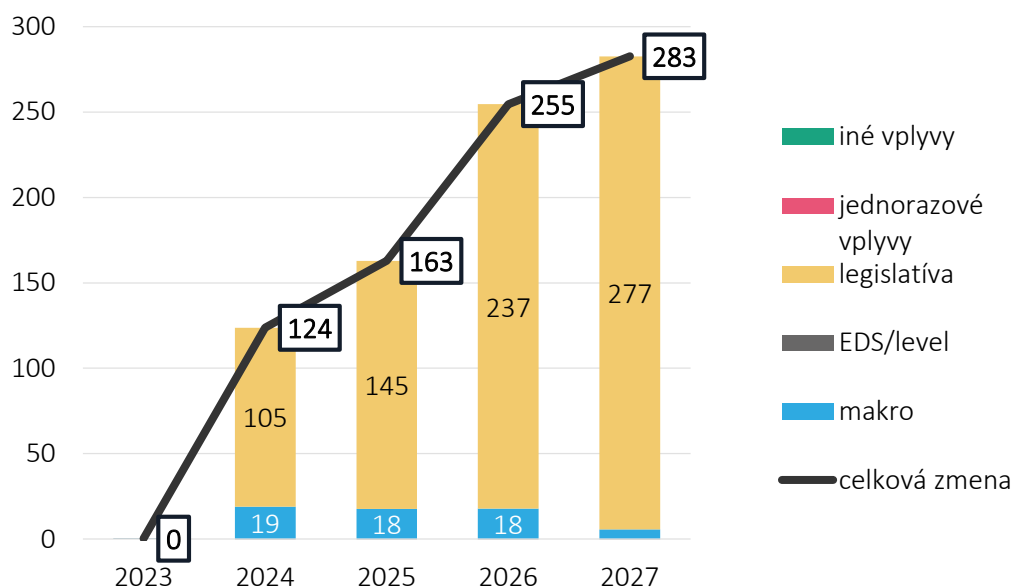
2023 (oproti novembru):

- najmä jednorazové vplyvy:
 - **energopomoc domácnostiam** (+65 mil. eur, rátame s 397 mil. eur v celom roku 2023), **DPH z RRP** – prelievanie do neskorších rokov (-51 mil. eur),
- **2024 - 2027 (oproti novembru):**
- vplyv **makra** (najmä vyššia KSD), mierne vyššia **EDS**
- pozitívny vplyv **legislatívy** (51 až 80 mil. eur/rok na horizonte),
 - alkohol v reštauráciách späť v základnej sadzbe
 - zvýšenie sadzieb spotrebných daní (tabakové výrobky, lieh),
 - zvýšenie poplatku za udržiavanie núdzových zásob ropy
- **jednorazové vplyvy:**
 - energopomoc domácnostiam (+ 207 mil. eur v 2024),
 - DPH z RRP – prelievanie z 2023 na zvyšok horizontu

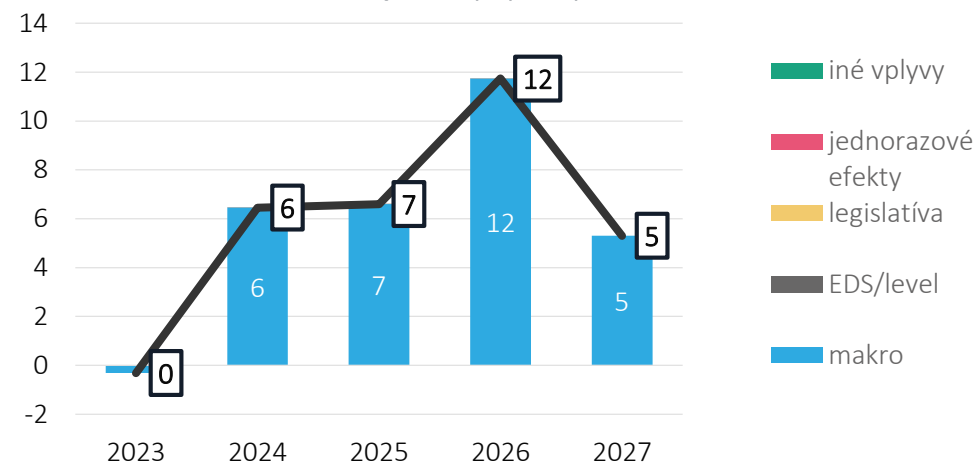
Spotrebné dane

- 2024 - 2027: +124 až +283 mil. eur
 - pozitívny vplyv novej legislatívy a lepšie makro
 - legislatíva: lieh, tabakové výrobky

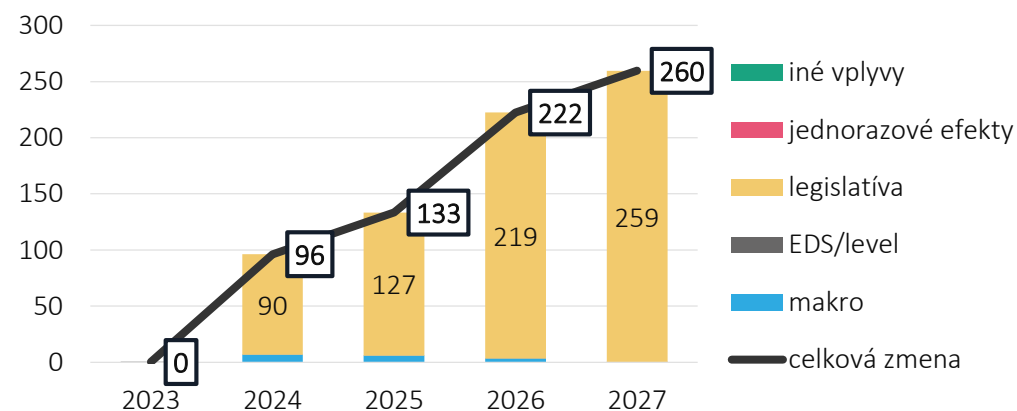
Vplyv oproti novembru (v mil. eur)

SD z minerálneho oleja – vplyv oproti novembru (v mil. eur)

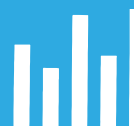

SD z tabakových výrobkov – vplyv oproti novembru (v mil. eur)

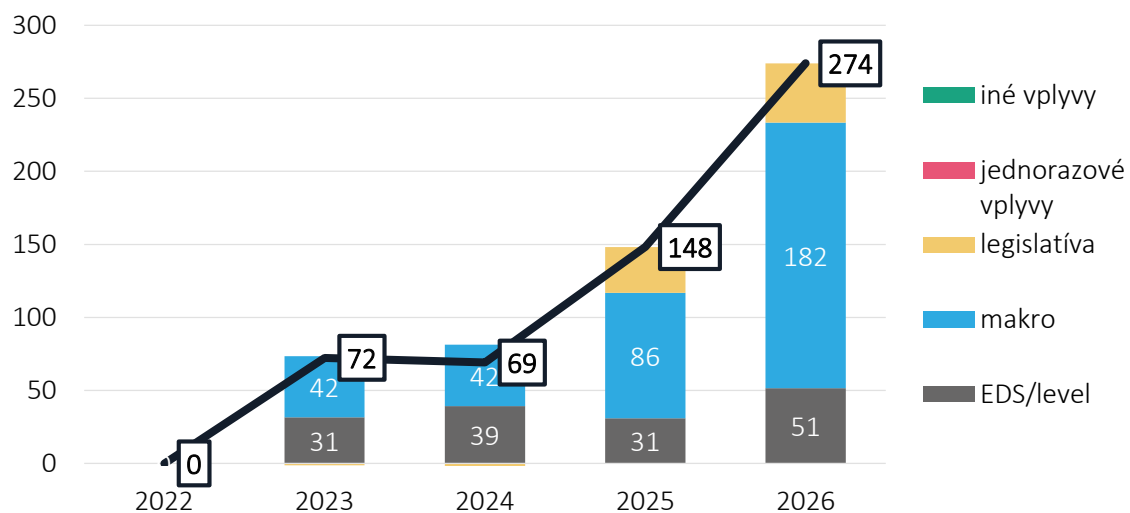
Priame dane

Daň z príjmu právnických osôb

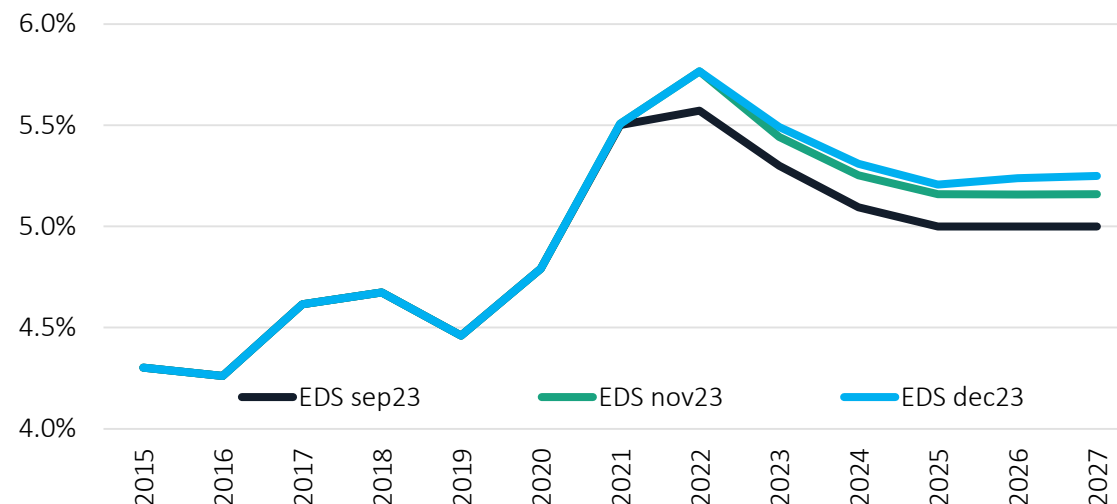

- **Makro**
 - Pozitívny efekt na celom horizonte prognózy cez pokles kompenzácií
- **EDS**
 - Mierne navýšenie EDS oproti konzervatívnym predpokladom z novembra, pozitívne riziko cez zavedenie Piliara 2
- **Legislatíva**
 - V 2024 pokles cez Solidárny príspevok, následne zavedenie minimálnej dane preváži iné opatrenia s negatívnym vplyvom

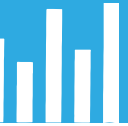
Vplyv oproti novembru (v mil. eur)

Vývoj efektívnej daňovej sadzby

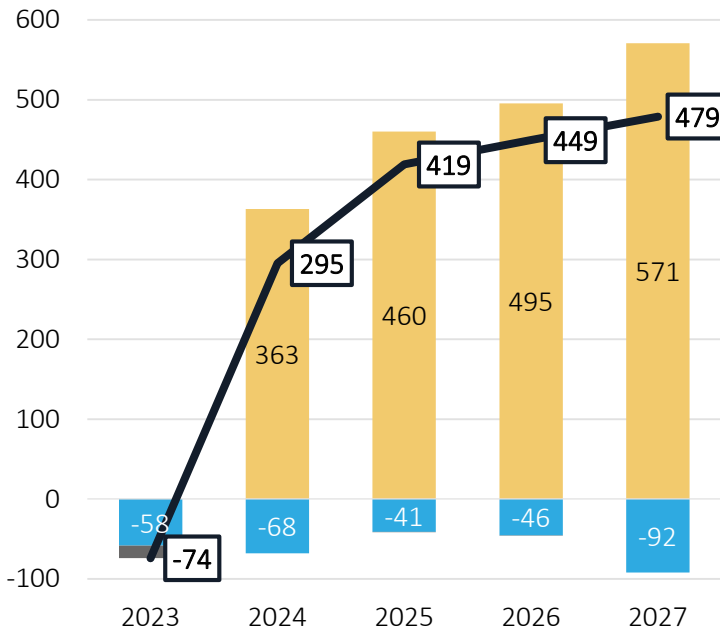

Dane a odvody z práce 2023-2027

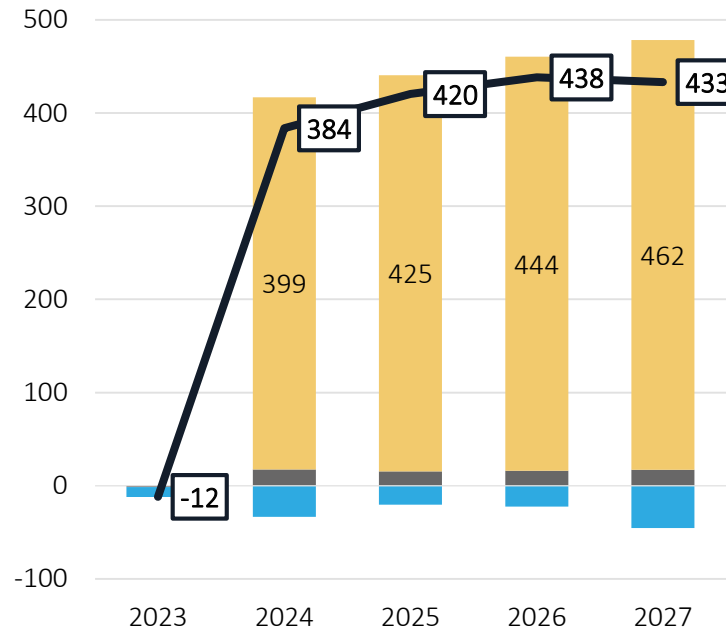

- **2023** – slabšia mzdová báza negatívne vplyva na daňovo-odvodové výnosy na konci roka
- **2024 až 2027** – hlavné zmeny plynú z dôvodu zavedenie novej legislatívy na sociálnych a zdravotných odvodoch (zníženie sadzby príspevkov do 2. piliera a vyššie zdravotné odvody zamestnávateľov)

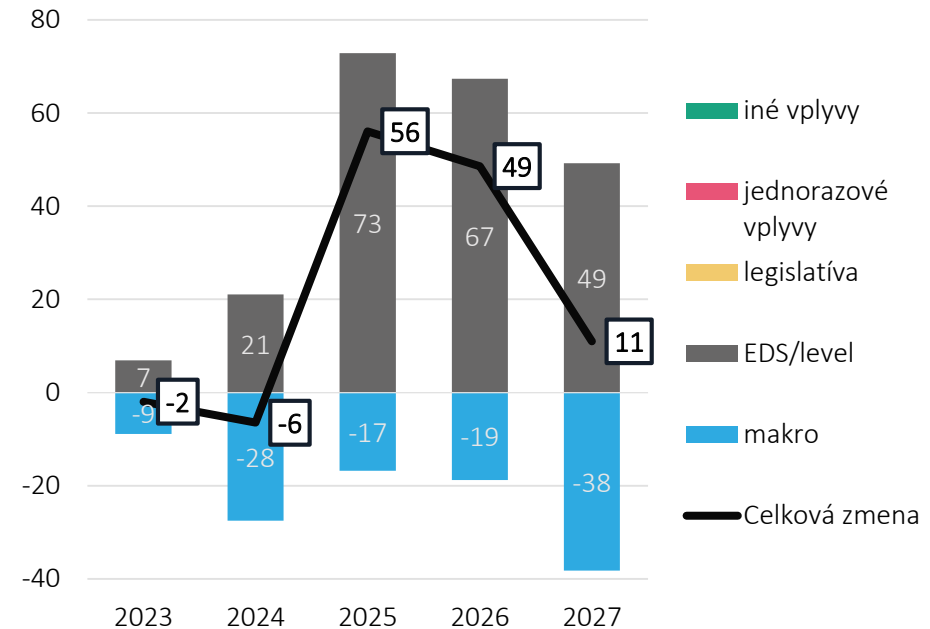
Sociálne odvody

Zdravotné odvody

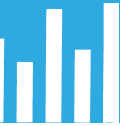

DPFO

Prognóza
vybraných nedaňových príjmov
2022 - 2027

Aktualizácia nedaňových príjmov

Odvod z hazardu

- **2023:** vývoj so stále dynamickejším hraním v internetových kasínach a očakávaným celkovým výnosom približne 300 mil. eur
- **2024 až 2027:** stabilné makroekonomické predpoklady zabezpečujú kontinuálny rast odvodu na horizonte prognózy

Príjmy NDS

- **2024 - 2027:** mierne pozitívny efekt makra posúva nahor mýto aj diaľničné známky (reálne HDP a reálna spotreba)
- **Negatívne riziko:** zavedenie 1-dňových známok a úprava systému výpočtu ostatných diaľničných známok

Dividendy

- **Oprava chyby pri SEPS:** novembrová aktualizácia skupiny SEPS pre rok 2025 na sumu 24,5 mil. eur nebola vykonaná na ESA dividende. Chyba bola opravená
- **SPP:** aktualizácia roku 2024 – v najbližších dňoch sa očakáva valné zhromaždenie v skupine SPP, prostredníctvom ktorého matka SPP získa finančné zdroje na vyššiu dividendu. Očakávaná hodnota dividendy v 2024 je 290,7 mil. eur (ESA 130,8 mil. eur)

Emisné kvóty

2023:

- objem kvót na rok 2023 zostáva nezmenený: 4,55 mil.

2024:

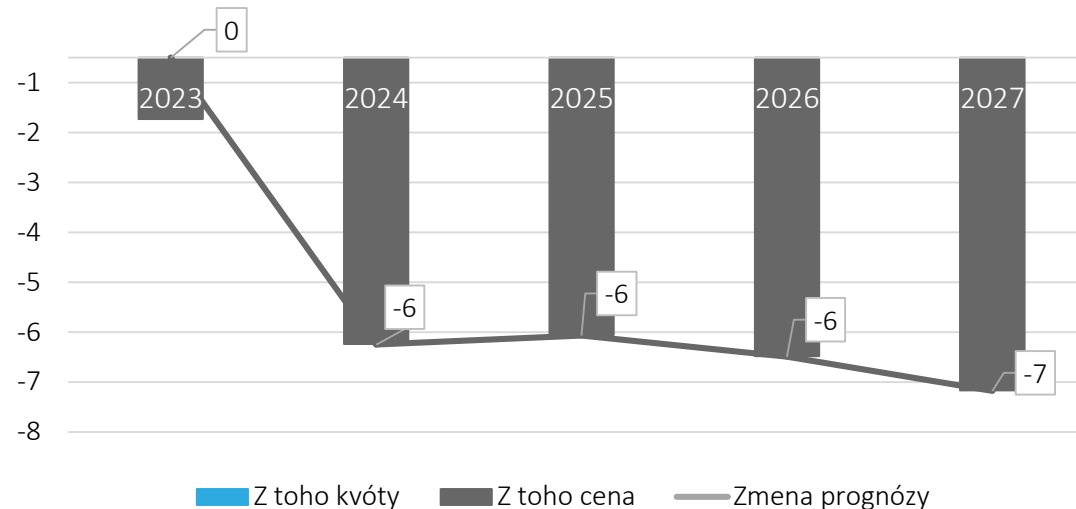
- po stiahnutí do MSR objem 5,7 mil. kvót

2023 - 2027:

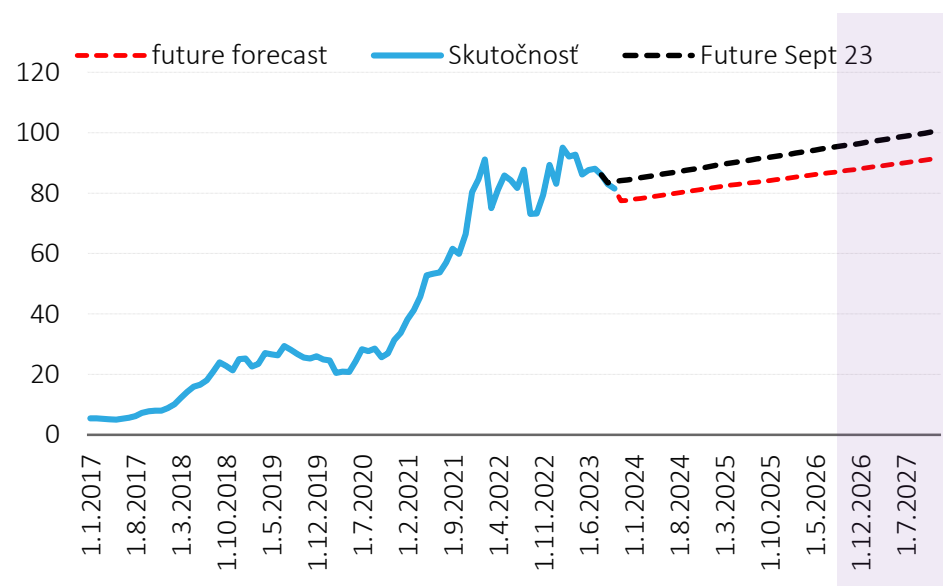
- na zmene plnenia oproti novembru sa podieľa len korekcia cien nadol, v priemere o viac než 1 €/emisnú povolenku (1 t CO₂)
- vysoká volatilita výnosu na horizonte:
 - v súčasnosti zaznamenávame pokles cien (preknané ročné minimum)
 - dôvod: slabý dopyt na trhu s plynom, či elektrinou (problémy v priemysle)

*Market Stability Reserve - nástroj na riešenie prípadného prebytku kvót na trhu (rezerva kvót, ktoré sú stiahnuté z obchodovania)

Zmena hotovostného plnenia oproti novembru (v mil. eur)

Cena za emisnú povolenku (1t CO₂, futures)

Prognóza vybraných výdavkov VS 2023 - 2027

Čo je nové pri výdavkoch?

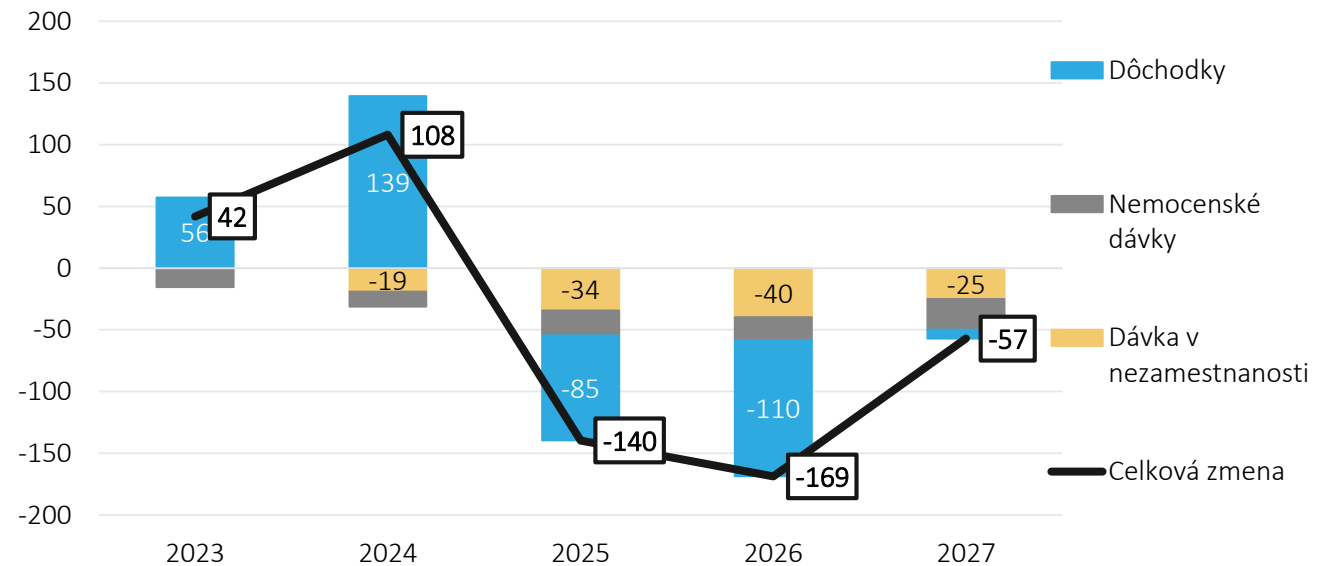
Hlavné závery:

- Pri dôchodkoch viditeľné vyššie čerpanie v 2023, od 2024 je očakávaný väčší prílev predčasných starobných dôchodkov
- Od 2025 bude spomaľovať miera valorizácie dôchodkov pri utlmovaní inflácie
- Dávky v nezamestnanosti revidované nadol vzhľadom na silnejší trh práce (nižšia nezamestnanosť)

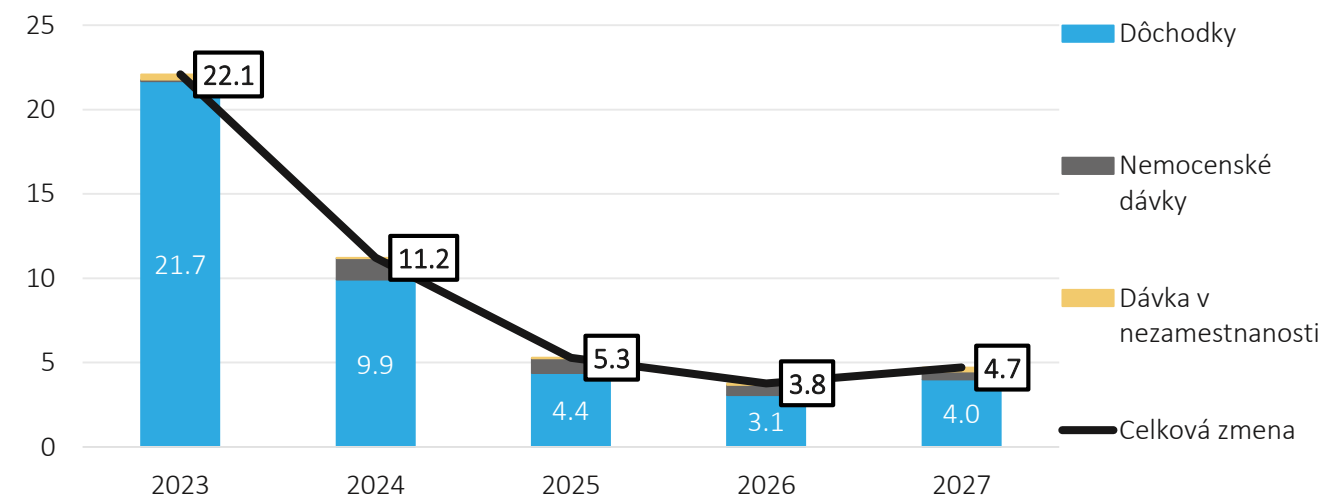
13. dôchodok zatiaľ nie je súčasťou prognózy

- Návrh zatiaľ nebol prerokovaný vládou

Vývoj vybraných výdavkov (zmena oproti minulej prognóze, mil. EUR)

Príspevky dávok k rastu vybraných výdavkov (%)

Legislatíva - memorandové položky

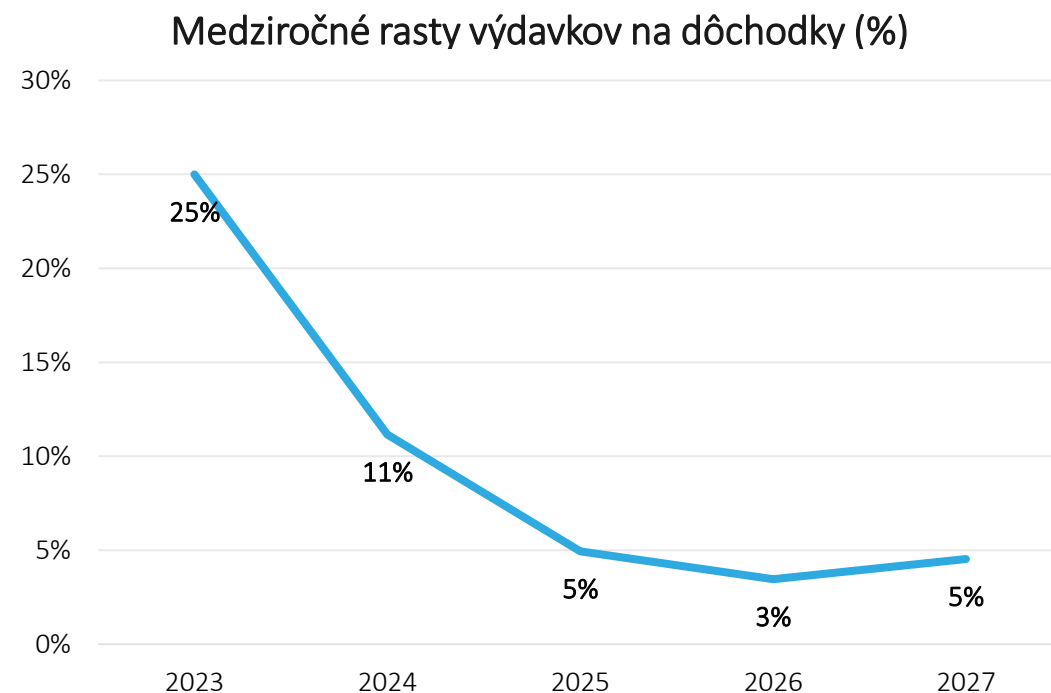
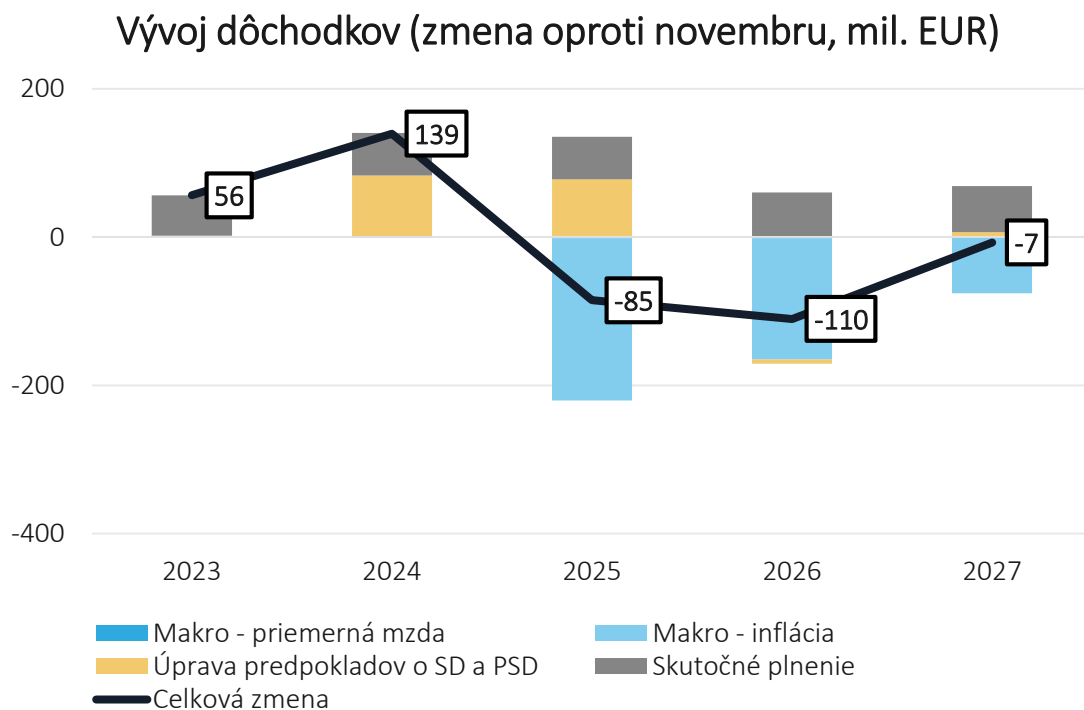
Vplyvy legislatívnych zmien (ESA2010, v mil. eur) – nová legislatíva	2024	2025	2026	2027
Zavedenie plného 13. dôchodku	507	605	643	693
- vplyv na Sociálnu poisťovňu	801	903	940	989
- vplyv na štátny rozpočet*	-294	-298	-297	-296

*Zahrňa zdroje na súčasný 13. dôchodok a výdavky na invalidné dôchodky z mladosti, sociálne dôchodky, doplatky do 13. dôchodku. Kvantifikácia prebratá z doložky vplyvov od MPSVaR.

Dôchodky

- 2023: Vyššie čerpanie na dávkach o 54 mil. eur, premietnuté aj do ďalších rokov (riziko, či má nárast výdavkov trvalý charakter)
- 2023/2024: Na prelome rokov sa očakávajú vyššie prílevy predčasných dôchodkov
- Na dlhšom horizonte kľúčový vývoj inflácie (spomalenie valorizácie oproti predchádzajúcej prognóze)

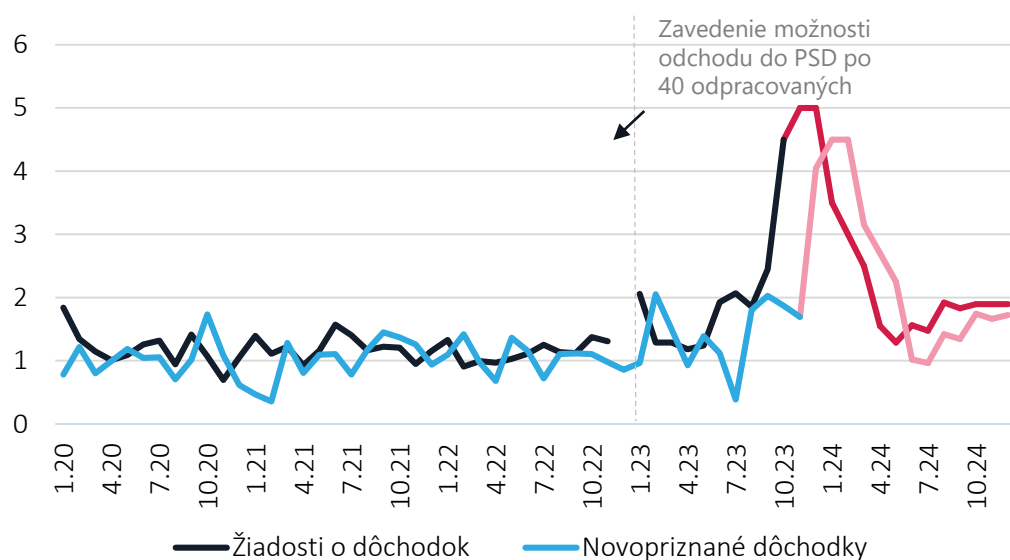

Predčasné starobné dôchodky

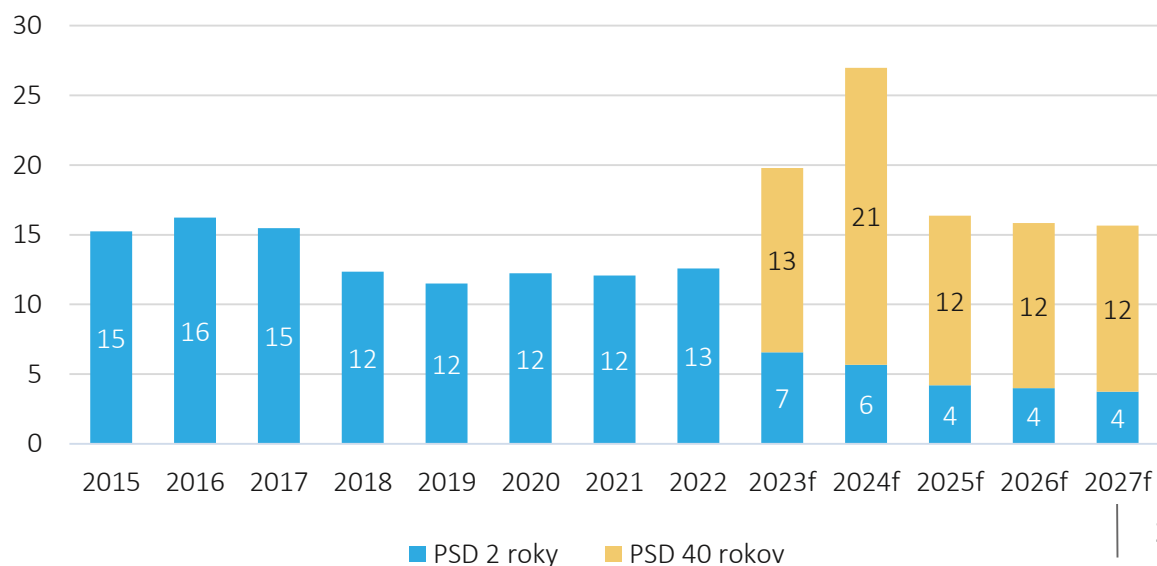

- 2023: Vyšší prílev predčasných starobných dôchodkov spĺňajúcich podmienku odpracovaných 40 rokov
 - V októbri prílev 4,5 tis. žiadostí o PSD, do konca roka avizovaný ďalší nárast
 - Spôsobené najmä medializovanými informáciami o lepších podmienkach priznania pre rok 2023
 - V novembri sa ešte nepreklopil efekt vyššieho počtu žiadostí do novopriznaných dôchodkov, očakávaných je viac priznaní v decembri 2023 – máji 2024 s následnou stabilizáciou počtu

Počet žiadostí o PSD a novopriznané PSD (tis.)

Vývoj novopriznaných PSD (tis. osôb)

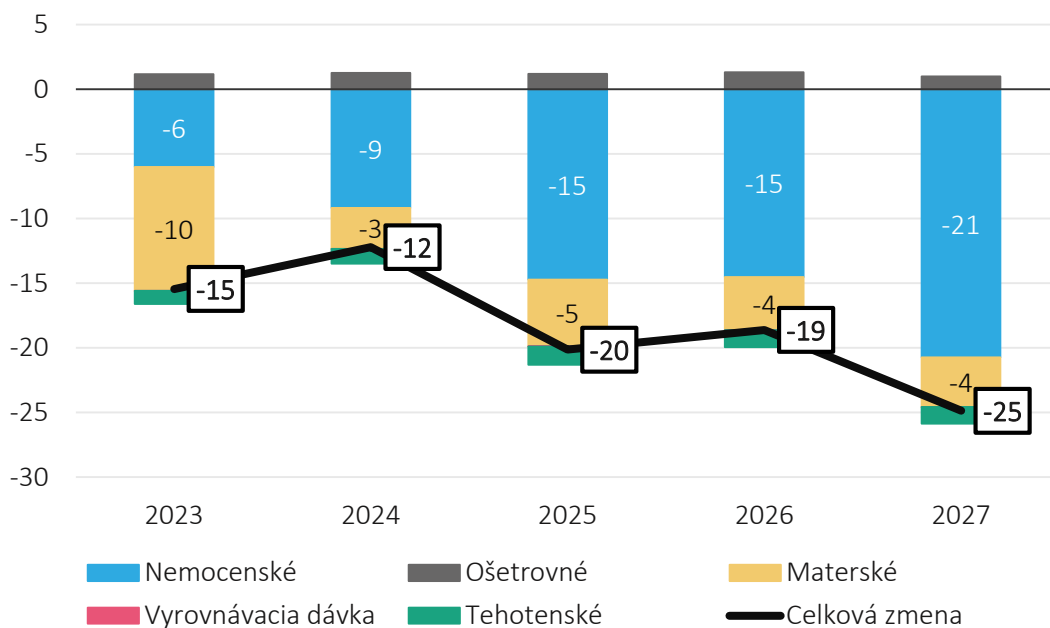

Nemocenské dávky

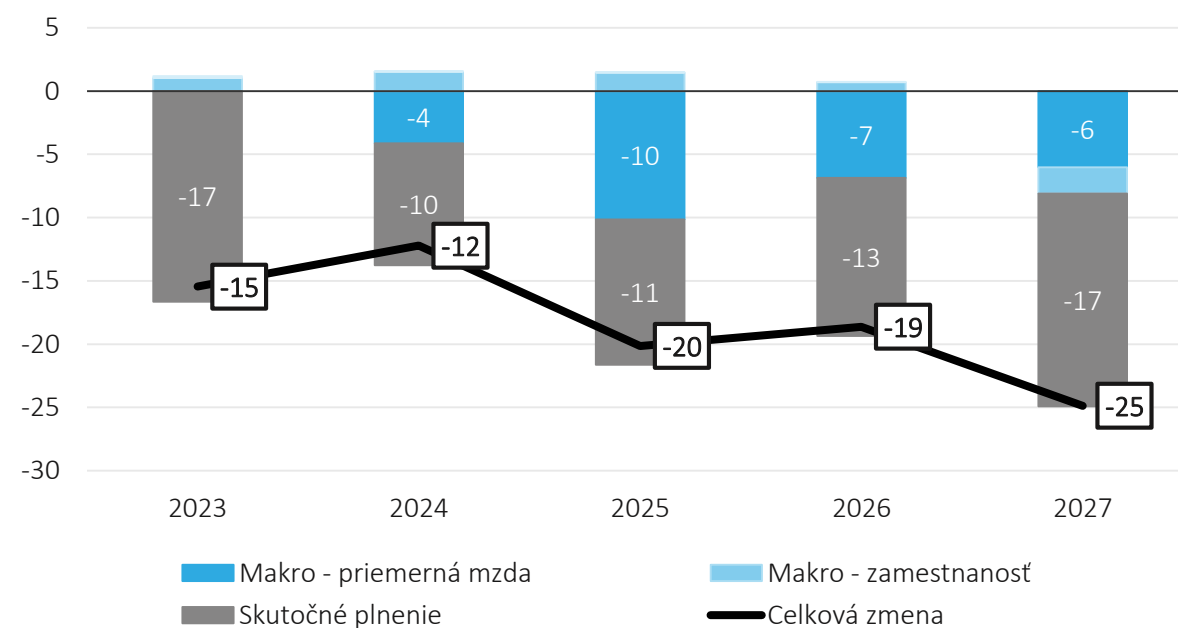

- 2023: Najväčšia zmena pri materských – zníženie počtu dávok
- 2024 - 2027: Mierne šetrenia zapríčinené slabším skutočným plnením a nižšou priemernou mzdou

Zmena oproti minulej prognóze podľa dávok (mil. eur)

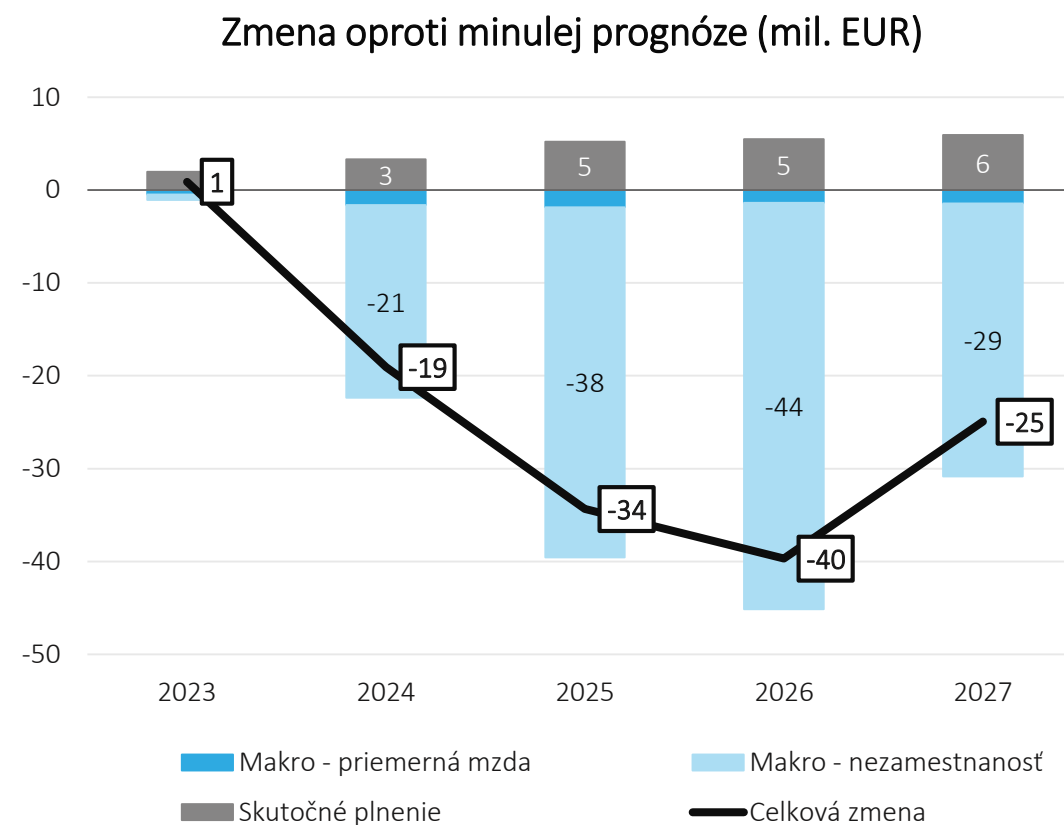
Zmena oproti minulej prognóze podľa faktorov (mil. eur)

Dávka v nezamestnanosti

- 2023: Minimálne zmeny
- 2024 - 2027: Vplyv očakávaného menšieho počtu nezamestnaných

Otázky a predbežné hodnotenie výboru

Poprosíme o zaslanie hodnotenia prognózy do piatka 8.12.2023 na adresy: juraj.valachy@mfsr.sk a dusan.paur@mfsr.sk

ĎAKUJEME ZA POZORNOSŤ

INŠTITÚT FINANČNEJ POLITIKY

Ministerstvo financií SR

<https://www.mfsr.sk/sk/financie/institut-financnej-politiky>

FB: IFP - Institute for Financial Policy